

Ondernemers centraal, juist lokaal

*Praktische tips voor een succesvol
ondernemingsklimaat in uw gemeente*

Op 21 maart zijn de gemeenteraadsverkiezingen; in een andere, economisch betere tijd dan vier jaar geleden. Toch staan gemeenten meer dan ooit voor de uitdaging zich in te zetten voor de lokale economie, werkgelegenheid en vitaliteit van de samenleving. Thema's als veiligheid, bereikbaarheid en duurzaamheid staan ook hoog op de agenda. Ondernemers spelen bij al die onderwerpen een voorname rol. Zij vormen de bron voor groei, dynamiek, vernieuwing en sociale cohesie.

Ondernemers zijn daarom een belangrijke partner voor elk gemeentebestuur. Ruimte voor ondernemerschap en stimulerend beleid dat aansluit bij hun behoeften, dragen bij aan duurzame groei; juist op lokaal niveau.

MKB-Nederland en VNO-NCW roepen bestuurders van gemeenten op om in de nieuwe coalitieperiode 7 punten in acht te nemen die voor ondernemers van groot belang zijn. Die zouden moeten terugkomen in elk coalitie-akkoord en moeten worden onderschreven door elke partij in de gemeenteraad.

1. Zet in op een bruisende binnenstad in een vitale regio

Winkels, horeca, cultuur, recreatie en publieke voorzieningen zorgen samen voor een aantrekkelijke mix die zowel inwoners als bezoekers aantrekken. Bovendien zijn deze sectoren een belangrijke bron van werkgelegenheid:

- Zorg met ondernemers voor aantrekkelijke en onderscheidende proposities voor toerisme, recreatie en gastvrijheid die passen bij het lokale DNA.
- Transformeer leegstaande winkels en kantoren naar functies als wonen en zorg. Concentreer activiteiten die passend zijn in winkelgebieden in compacte kernen.
- Zorg ervoor dat consumenten de binnenstad ook met de auto kunnen blijven bezoeken. Het (nog verder) verhogen van de parkeertarieven is niet de manier om autogebruik te ontmoedigen.
- Ook ondernemers moeten de stad in kunnen om hun werk te doen. Stop de invoering/uitbreiding van milieuzones, die met name mkb-ondernemers treft, en werk aan passende alternatieven.

- Pas de regels, heffingen én toezicht ook gewoon toe op de deeleconomie, zoals Airbnb-diensten. Zorg ook voor goede handhaving op de bestemming van detailhandel en het gebruik van alcohol.
- Zorg voor een goede bevoorrading van binnensteden, met efficiënte logistieke routes, ontkoppelpunten en e-commerce distributie en afhaalpunten.
- Zorg dat ouderen in hun eigen buurt kunnen blijven wonen en dat publieke en private voorzieningen kunnen worden gecombineerd.

Meer informatie in de gezamenlijke visie van VNG, G32, IPO en MKB-Nederland en VNO-NCW: 'Laat stad en regio bruisen - naar één stedennetwerk met onderscheidende stedelijke regio's, binnensteden én vitale kernen':

www.mkb.nl/nieuws/kabinet-moet-kwart-miljard-jaar-vrij-maken-voor-regiodeals

2. **Ontwikkel publiek-private investeringsagenda voor digitaal, duurzaamheid en wonen**

De investeringsopgave verschilt per gemeente en regio, maar vrijwel alle lokale overheden staan voor aanzienlijke vraagstukken als het gaat om de bouw van woningen, duurzame energie en digitalisering. Onze aanbeveling is om samen met medeoverheden en bedrijfsleven in de regio te werken aan een ambitieuze en integrale investeringsagenda:

- In veel regio's staat de woningmarkt onder hoge druk: de gemeente moet daar ruimte maken voor de bouw van (veel) meer nieuwe woningen. Bovendien moeten nieuwe én bestaande woningen duurzaam worden.
- Ontwikkel gemeentelijke en regionale warmteplannen. Daardoor wordt duidelijk welke duurzame alternatieven voor verwarming met aardgas in wijken en op bedrijventerreinen kunnen worden toegepast. Help ondernemers met het verduurzamen van hun bedrijf en met een regionale infrastructuur voor warmte, elektriciteit en CO₂, om het Nederlandse Klimaatakkoord dat in 2019 van start gaat te kunnen uitvoeren.
- Zorg dat alle bedrijven aangesloten kunnen worden op snel internet, zeker ook in het buitengebied. Zorg voor uniforme en simpele vergunningen voor de aanleg van de digitale infrastructuur en open data.

Maak gebruik van de kennis en aanbevelingen uit de **Bouwagenda**. Ondernemers, kennisinstellingen en overheden werken hierin samen op vraagstukken als een toekomstbestendige infrastructuur, de vernieuwing en verduurzaming van huizen, kantoren en bedrijfspanden en de integratie van ICT- en datatoepassingen in de bouw.

Kijk op www.debouwagenda.com

3. **Ga beter aanbesteden en betaal het mkb op tijd**

Gemeenten besteden gemiddeld 1.000 euro per inwoner per jaar aan de inkoop van producten en diensten. Geef daarom het (lokale) mkb de juiste kansen bij aanbestedingen en volg de aanbevelingen uit de Actieagenda Beter aanbesteden:

- Ga in gesprek met de markt voor kennis van de mogelijkheden. Marktconsultaties kunnen bijdragen aan het ondernemerschap in een gemeente. Zet 5% van de aanbestedingen in op innovatie en verduurzaming. Stop met het inbesteden van opdrachten.
- Verlaag tenderkosten voor ondernemers door eenvoudige procedures. Vraag alleen informatie die echt nodig is. Geef een tegemoetkoming wanneer tenderkosten erg hoog zijn.

- Maak opdrachten toegankelijk, in het bijzonder voor het mkb en zelfstandige ondernemers: eis alleen social return wanneer dit past bij de opdracht, beperk de eisen van voorfinanciering en cluster opdrachten niet.
- Sluit meerjarige contracten af bij aanbestedingen voor de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en Jeugdwet; om administratieve lasten in de zorg terug te dringen.
- Betaal facturen van het mkb binnen 30 dagen en ga over tot e-factoreren.

Benut volop de **Actieagenda Beter Aanbesteden** die op 16 februari 2018 door Mona Keijzer, staatssecretaris van Economische Zaken, in ontvangst is genomen. De actieagenda bevat aanbevelingen én concrete acties voor de praktijk:

www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2018/02/16/actieagenda-beter-aanbesteden

4. **Beperk lokale lasten**

Een gematigde lokale lastendruk is van groot belang voor het ondernemingsklimaat van een gemeente. De totale lastendruk mag gecorrigeerd voor inflatie niet stijgen, zeker niet nu het kabinet miljarden extra heeft vrijgemaakt voor het Gemeentefonds:

- Zorg voor stabiele of lagere OZB-heffingen voor niet-woningen.
- Stop met het stapelen van allerlei belastingen, zoals precario, baatbelasting, reclamebelasting, toeristenbelasting en parkeerbelasting. Begrens eventuele stijgingen en herinvesteer de opbrengst in de betreffende sector.
- Zet ondernemingsfondsen alleen in bij investeringen bovenop de publieke taken van de gemeente, en alleen als er draagvlak is bij lokale ondernemers.

5. **Versterk het aanbod op de arbeidsmarkt**

- Zorg voor eenduidigheid in de dienstverlening van de werkgeversservicepunten en bied werkgevers één loket. Zorg voor eenvoudige regelingen waardoor ondernemers mensen met een arbeidsbeperking eerder een werkplek kunnen bieden.
- Zorg ervoor dat werklozen beter in beeld zijn voor re-integratie en werk. Doe dit samen met de sociale werkvoorziening en private intermediairs.
- Stop met inbesteden, haal geen werk waar de private markt duurzaam in kan voorzien. En social return eisen in de aanbesteding maakt het voor ondernemers veel lastiger om duurzame arbeidsplaatsen te bieden.

- De regeling Besluit Bijstandverlening Zelfstandigen (BBZ) kan explicieter worden ingezet om ondernemers in tijdelijke nood weer op weg te helpen. Stem het beleid af op de groeiende groep zzp'ers.
- Ondernemerschap vraagt de juiste vaardigheden. Wees daarom terughoudend en selectief als het gaat om het stimuleren van ondernemerschap als oplossing om uit een bijstandssituatie te komen. Goede selectie, scholing en coaching zijn essentieel.
- Stimuleer initiatieven waarbij kennisinstellingen betaalbare cursussen, trainingen en leerkringen ontwikkelen, afgestemd op de ontwikkelingen in de regionale economie en de behoefte van zzp'ers. Geef informatie en inzichten over de ontwikkelingen in de markt, zodat ondernemers daar tijdig op in kunnen spelen.
- Zorg dat werken loont, ook voor mensen in de bijstand. Wees terughoudend met goedbedoelde inkomensafhankelijke voordelen; creëer maatwerk bij inkomens- en armoedebeleid zoals bijvoorbeeld Stichting Leergeld.

6. Voer MKB-toets in voor betere regelgeving

Minder administratieve lasten, snellere vergunningverlening en betere dienstverlening verbeteren het ondernemersklimaat aanzienlijk:

- Zet het mes in overbodige regels, schrap onnodige vergunningen, digitaliseer processen en zorg voor nadeelcompensatie bij wegwerkzaamheden.
- Maak regelgeving op maat van kleine en middelgrote bedrijven: voer de MKB-toets in bij zowel bestaand als nieuw beleid.
- Benut de mogelijkheden van de Omgevingswet om lokaal maatwerk toe te passen en ruimte te bieden aan economische ontwikkelingen. Betrek lokale ondernemers bij de uitwerking in omgevingsvisies en -plannen. Zorg voor snelle vergunningverlening.
- Zorg voor één loket en vaste accountmanagers. Voorkom dat ondernemers vastlopen in regels. Zorg naast online dienstverlening ook voor persoonlijk contact met ondernemers.

Vergelijk en leer als gemeenten van elkaar

MKB-Nederland reikt elke twee jaar de prijs uit voor de mkb-vriendelijkste gemeente. Elke gemeente die inzicht wil krijgen in de eigen sterkten en zwakten kan een rapportage bestellen. Meer informatie op:

www.mkb.nl/MKBvriendelijkstegemeente

De ondernemerspeiling van de VNG biedt gemeenten inzicht in het vestigings- en ondernemersklimaat:

www.vngrealisatie.nl/secties/ondernemerspeiling/ondernemerspeiling

7. Benut de potentie van bedrijventerreinen en netwerken

Gemeenten moeten de grote verdienkracht van bedrijventerreinen koesteren en faciliteren:

- Zorg voor een actuele visie op bedrijventerreinen. Baseer deze op de lokale dynamiek. Zorg voor een goede ruimtelijke inpassing, bereikbaarheid en het tegengaan van criminaliteit samen met het bedrijfsleven. En speel in op kansen rond circulaire economie en *smart industry*.
- Herstructurering en transformatie van bestaande locaties is soms nodig. Doe dit in goed overleg en in afstemming met het betrokken regionale bedrijfsleven en niet voordat er een Economische Effectrapportage is opgesteld.
- Ondernemerschap bevordert de dynamiek in en vergroot de veerkracht van de samenleving. Wees actief in en bevorder het ontstaan van nieuwe netwerken en samenwerkingsverbanden tussen opdrachtgevers, zzp'ers en ondernemers in de regionale economie.

Kijk voor meer informatie, artikelen en standpunten op:

www.mkb.nl/standpunten/verkiezingen-gemeenteraad

www.vno-ncw.nl/standpunten/verkiezingen-gemeenteraad

Twitter:

@MKBNL

@VNONCW

Facebook:

@NLMKB

@VNONCW

Instagram:

@MKBNL

LinkedIn:

@MKB-Nederland

@VNO-NCW

MKB-Nederland en VNO-NCW

Postbus 93002

2509 AA Den Haag

tel: 070 349 09 09

www.mkb.nl

www.vno-ncw.nl

maart 2018

Vormgeving: tovision bv, Sassenheim